

KMETSKI LIST

Številka 49

Liubljana dne 6. decembra 1939

Leto XXI

Temeljna državna misel

Odkar obstoja naša država, še nismo obhajali prvodecembrskega praznika v tako izrednih okoliščinah in v takem ozračju kakor letos. Ves svet grmi v orožju, povsod vlada nezaupanje in bojazen za lastno varnost. Gledamo narode, ki se bore, gledamo one, ki napenjajo vse sile, da bi lahko ostali neprizadeti, neovirani in svobodni na lastnem ozemlju.

Cepprav je vojna doslej omejena le na nekaj narodov in nekaj velikih imperijev, jo vendar občuti ves svet. Napredek tehnike, prometnih in občevalnih sredstev je namreč povezal svet v tako celoto, da motnja kjer koli takoj odmeva po vsem svetu.

V takih težkih, usodnih okolnostih smo torej obhajali v Jugoslaviji letos

prvi december

in smo bili pri tem veseli, da se nam je doslej posrečilo, izogniti se spopadam, ki divjajo po Evropi.

Naš narodni praznik pri tem nikakor ni gola parada, odrejena z odlokom, ampak izraz ljudskega čuštvovanja, kakor ga je izoblikovala zgodovina v dolgih stoletjih. Dnevni dogodki nas lahko razburijo, nas lahko pretresejo, nikakor pa nam ne morejo vzeti zavesti, da smo Slovani na ozemlju naše kraljevine in vsega Balkana po krvi in rodu ena sama velika družina, ki spada v skupni dom slovanstva. Brez ozira na to, če se pokrajinsko pojmuje kot en, dva, trije ali štirje narodi, vemo in se zavedamo, da nas je usoda neomajno povezala skupaj.

Te naše skupnosti ni mogoče gledati z očmi dnevnih spletk in strasti. Saj je ni ustvarila volja posameznika ampak podzavestno in zavesno hotenje celih pokolenj v dobi dolgih stoletij. Naš prvi december je ustvarila

ideja

in po njenem ukazu zgradila skupna kri Slovencev, Hrvatov in Srbov.

Premalo bi pojmovali svoj narodni praznik, ako bi v njem videli le spomin na dan združitve treh južno-slovenskih vej v eno državno organizacijo! Ne, to je samo zunanost, notranost pa je globlja in vse bolj vzvišena. S praznovanjem prvega decembra se priznavamo kot pristaši in poborniki misli, da imamo Slovani na evropskem jugu popolno pravico do svobodnega oblikovanja svoje najvišje družabne organizacije — države. S praznovanjem tega dne

častimo spomin

vseh onih znanih in neznanih, ki so v srbstvu, hrvatstvu, slovenstvu in tudi zunaj tega okvira nastopali za pravice južnih Slovanov. In prav zato in šele tedaj, če prvi december tako pojmuje, postane ta dan res naš vsenarodni in v najidealnejšem pomenu besede državni praznik. Saj nam država ni idol, ni božanstvo po vzgledu avtokratskih

smeri, ampak nam je svetinja, ki je vznikla iz narodove volje in zato tudi ves narod iz lastne pobude stoji za njo.

Prav zato nas ob praznovanju tega našega največjega praznika ne morejo in nikdar ne bodo mogla motiti notranja trenja.

Se vedno je namreč v nas toliko vere, da nas ne more zbegati nobena senca. Prepričani smo namreč, da vsa trenja izvirajo samo iz želje, kako najti za

našo skupnost

najprimernejšo in najvzornejšo obliko. Taka trenja in take borbe pa so obstojale vedno, so bile in so po našem mnenju tudi danes izraz življenjske dinamike (razgibanosti), izraz želje po napredku in izboljšanju.

Ena in ista misel je prevevala srbske kneze, črnogorske vladike, hrvatske kralje in slovenske vojvode, misel, da polje od Alp do Črnega in Egejskega morja ter skozi ob Jadranu istorodna slovenska kri, pa naj ima v posameznih pokrajinah kakršen koli ime. In naj je zgodovina še toliko pogrešila nad nami, naj je bil pogled posameznikov marsikdaj še tako zamegljen, ni narod vendar nikdar iz svoje zavesti izgubil vere v lastno krvno povezanost in tolikšno sorodnost, ki neizprosno narekuje — skupnost.

To skupnost smo pred dobrima dvema desetletjema dosegli. Razumljivo je, da po dolgi dobi ločitve in razcepljenosti ni mogla biti takoj spočetka in niti danes ni taka, kakršna bi odgovarjala našemu idealu. To pa nas ne moti. Dovolj nam je, da je ideal skupnosti v narodu živ in da vse plemenite

sile streme k njemu. Kako ga bomo najlepše, najhitreje in najtrajneje dosegli, to je vprašanje naše politične modrosti in zrelosti.

Preteklost je učiteljica za bodočnost. V preteklosti so vse veje južnih Slovanov doprinašale silne žrtve na oltar skupnosti ideje. Srbi so krvaveli, Hrvatje so skušali ohraniti zemljo in morje, Slovenci pa smo kljub svoji šibkosti in maloštevilnosti bili obupno borbo z valom germanizacije in romanizacije ter s tem zadrževali na svojih plečih udarce, ki so bili namenjeni balkanskim Slovanom.

Tako smo vsak na svojem prostoru vršili naloge, ki nam jih je naložila zgodovina. Cepprav nismo bili politično povezani, smo idejno delovali enotno pod enotnim poveljstvom istorodne krvi.

Ali naj potem še posebej opisujemo delovanje v letih 1914. do 1918.? Kaj niso Slovenci, Hrvatje in Srbi po vsem svetu, ne samo na leh naše ožje domovine, začutili klika, ki ga je oznanjala doba? Od vsepovsod so prihajali, prostovoljno so zapuščali družine in varna ognjišča ter so hiteli v boj za najvišje narodne ideale.

Te ideale ohraniti, jih dvigniti in izgraditi do najvišje popolnosti, je danes naša prva in najsvečejša dolžnost. Ni važno vprašanje, kdo je prispeval več in kdo manj, važno pa je, da so vsi — Slovenci, Hrvatje in Srbi pokazali neomajno voljo prispevati za doseg skupnosti največ, kar je bilo v danih razmerah sploh mogoče.

Spričo tega nas pri motrenju teh največjih vprašanj nikakor ne smejo motiti želje in stremljenja, ki navidezno (ali morda tudi dejansko) nasprotujejo skupnostnemu cilju. Dokler se vsi brez razlike na stranko in stan zavedamo, da je Jugoslavija naš življenjski pogoj in ukaz, nas ni treba biti strah bodočnosti!

Ta zavest pa — tako vsaj upamo — je danes živa v nas vseh, živa brez ozira na to, kakšno notranjo ureditev ta ali ona skupina želi v tem skupnem domu. Notranja ureditev je namreč vprašanje izkustva in se zato lahko po praktičnih skušnjah sproti menjava, državna ideja pa je nam vsem enako sveta in nedotakljiva posoda, kelih z življenjskim sokom Slovencev, Hrvatov in Srbov.

Ko danes okrog nas besne viharji, ko se bijejo boji in pletejo usodne spletke, je naša dolžnost, da vse skrbno motrimo in zasledujemo, vsak pojav pretehtamo in nato s toliko večjo odločnostjo in previdnostjo uravnavamo svoje zadeve.

Letošnji prvi december je pokazal, da se vsi s svojimi odgovornimi predstavniki tega v polni meri zavedamo. Gorje pa vsem in vsakomur, kdor bi na domačih tleh skušal kaliti ali zmanjševati to zavest! Prepričan naj bo, da ga bo zadela jeza narodova, ki je vedno znala pošteno plačati izdajalce!

Egiptovska nadloga

Ceprav nismo v vojni in čeprav ne moremo trditi, da bi pri nas primanjkovalo živil in tistih surovin, ki jih pridobivamo doma, se je vendar naglo dvignil tudi pri nas

val draginje

celo za predmete, pri katerih bi to najmanj pričakovali.

Ako se pri današnjih razmerah naglo draže predmeti, ki jih moramo deloma ali v celoti uvažati, je to razumljivo. Morska pota niso varna, posamezne države omejujejo izvoz itd. Nikakor pa ni mogoče razumeti naglega porasta cen za vse ono, kar pridelujemo doma.

Izgovor na izvoz ne drži. Saj smo izvažali tudi pred vojno, pa smo vendar znali doma obratiti znosne cene. Kakor koli gledamo na to vprašanje, zlasti pa, če upoštevamo način, kako se dvigajo cene nekaterim pridelkom, se nam vse bolj vsiljuje prepričanje, da

brezvestna špekulacija

igra v tem veliko, mnogo preveliko vlogo. Značilno je namreč dejstvo, da od poviška cen pravi proizvajalec navadno nima nobene koristi.

Iz raznih krajev Slovenije dan za dnem prejemamo številne dopise, v katerih nam ljudje v jarkih barvah slikajo postopanje brezvestne špekulacije, ki zlasti našega malega in srednjega kmeta neusmiljeno odira in peha naravnost v pogubo.

Naglašamo, da nikakor nismo proti poštenim in solidnim trgovinam kot posrednici med proizvajalcem in potrošnikom, odločno pa moramo nastopiti proti tistim nenasitnim pijavkam, ki neprenehoma menda samo čakajo v zasedi, kdaj se bodo lahko nažrle na račun tujega dela in trpljenja.

Ker ti mračni elementi dobro poznajo žalosten gospodarski položaj našega kmeta, se ob vsaki priliki vržejo na to svojo žrtev. Tudi ob izbruhu sedanjih homatij v Evropi se jih je čez noč vse polno pojavilo na naših tleh. Zalostno je poleg tega še dejstvo, da ti tipi z oduševom vred navadno opravljajo še judeževsko delo in ljudstvo vznemirjajo z lažnivimi govoricami in poročili, ki izvirajo samo iz njihove hudobije.

Tako se ta roj izmozgovalcev klati po naši zemlji in pomeni pravo

egiptovsko nadlogo

za našega kmeta, ki je v svojem jedru še vedno prepošten, da bi mogel dovolj hitro spoznati te svoje sovražnike.

Deloma zaradi lastne stiske, deloma zaradi vesti, ki so mu jih ti nemarni požeruhi prišepetavali, je naš kmet hitel s prodajanjem svojih pridelkov po cenah, ki se zde naravnost smešne. Tako je prvovrstna jabolka prodajal po 75 par kilogram, krompir po 50 par do 75 par in podobno. Špekulantje, ki so to pokupili in kmeta ogulili do kosti, pa so v nekaj tednih navili ceno tako, da so sedaj jabolka marsikje do din 8—kilogram, krompir pa povprek po din 2—.

To je samo nekaj primerov, a nič drugače ni z drugimi pridelki. Pri tem seveda nič ne pomagajo razni protidraginjski nadzorni odbori, ker so prišli prepozno, ko je pač bila nesreča že tu!

Zalostno je pri tem, da potrošnik navadno ne spozna pravih povzročiteljev draginje in pod vplivom

lažnive propagande

misli, da je kmet tisti nesramnež, ki izkorišča položaj. Zadnji čas je zato, da se kmetje zdramimo iz svoje brezbrizne otopelosti in si skušamo sami pomagati. Čemu naj bi vendar garali in trpeli zastoj, povrh tega pa še prenašali jezo in nejevoljo drugih stanov?!

Naša dolžnost

je zato, da se gospodarsko organiziramo v za drugih in si na ta način vsestransko pomagamo.

Razume se, da posameznik, ki je gospodarsko šibek, ne more z uspehom vzdržati boja z močnejšimi in spretnejšimi. Cesar pa ne zmore posameznik, to bo lahko izvedla naša gospodarska skupnost.

Zato pa, tovariši kmetje, na plan! Vzdravimo se in si podajmo roke za vzajemno gospodarsko delo! Pokažimo špekulantom in oderuhom

Doma in drugod

Kmetijski dolgov

Finančno ministrstvo je izdalo opozorilo na vse kmetijske dolžnike, da morajo na vsak način plačati dne 31. decembra zapadle letne obroke za svoje dolgove Priv. agrarni banki. To morejo sedaj tudi storiti, ker so cene kmetijskih proizvodov zelo narasle. Dosedaj so kmetje plačevali svoje dolgove zelo slabo in spravili zaradi tega državo v zelo težaven položaj. Danes, ko vse države na svetu zahtevajo od svojih državljanov največje žrtve, se pač sme pričakovati od kmetovalcev vsaj to, da poravnajo svoje dolgove, ki so jim bili itak zelo znižani.

To opozorilo velja v prvi vrsti za kmetijske dolžnike izven Slovenije, ki so svoje dolgove mnogo slabše odplačevali kot pri nas.

Pravice agrarnih interesentov

Nekateri graščinski upravitelji ne pustijo čistiti travnikov in sekati drevja, ki raste na parcelah, ki so bile dodeljene agrarnim interesentom. Pravilnik k zakonu o likvidaciji agrarne reforme določa, da imajo agrarni interesenti popolno pravico čistiti grmovje na dodeljenih parcelah in posekati ves les do 30 cm debeline v prsni višini. Ves posekan les je last agrarnih interesentov. Debelejši les nad 30 cm v prsni višini je predmet sporazuma med agrarnim interesentom in veleposestnikom. Agrarni interesent ga sme posekati proti dogovorjeni odškodnini z veleposestnikom.

Cudimo se, kako morejo še danes, ko je že večina agrarne zemlje prepisane v zemljiških knjigah na agrarne interesente, še vedno nadenjati taka vprašanja, ki za veleposestnike ne predstavljajo nobene vrednosti, za revnega bajtarja pa so ogromnega pomena tako za izboljšanje parcele, kakor tudi glede kurjave.

Dr. Nikolaj

škof srbske pravoslavne cerkve iz znamenitega žičkega samostana se še ni udeležil poslednjega sabora srbske pravoslavne cerkve, ki se je vršil nedavno v Beogradu. Škof dr. Nikolaj uživa med srbskim narodom največji ugled in spoštovanje. Svoj čas je najodločnejše nastopil proti konkordatu. Dekler ne bodo krivice popravljene od strani cerkve, ki je bila na strani dr. Stojadinovića, je izjavil škof dr. Nikolaj, da se ne more udeležiti sabora pravoslavne cerkve. Od strani države je pa bilo dano pravoslavni cerkvi popolno zadoščenje in je s te strani spor likvidiran.

Vodstvo SDS

V Zagrebu se je vršila seja vodstva SDS, ki jo je vodil predsednik stranke minister gosp. dr. Budisavljević.

Minister za socialno politiko g. dr. Budisavljević je izjavil v nedeljo na shodu v Korenici, da bodo volitve v narodno skupščino razpisane v najkrajšem času.

Vse stranke so že pričele z volilno agitacijo.

vrata in snujmo lastne gospodarske zadruge, ki bodo vir blagostanja za nas same in veliko olajšanje za vse potrošnike naših pridelkov!

Ceprav je veliko zamujenega, še vendar ni vse prekasno. Zavedati pa se je treba, da je boljše danes kakor jutri!

Naj ne ostane pri klicu! Pokažimo, da živimo in se zavedamo svoje vrednosti in moči, pa tudi svoje časti!

Ako bomo tako ravnali, bomo kmalu pomagali premagati egiptovsko nadlogo, ki nas danes vse tepe. Prepričani smo, da nam bodo za tako delo hvaležni vsi stanovi, najbolj pa naši bodoči rodovi, ki jim vendar mora biti posvečena vsa naša skrb.

Zborovanja in sestanki

Občinska organizacija Jugoslovanske nacionalne stranke v Trbovljah je imela v torek zvečer preteklega tedna članski sestanek, ki je bil polnoočestvilno obiskan. Na sestanku je poročal bivši nar. poslanec Milan Mravlje. Sestanek je obiskal tudi trboveljski župan g. Klenovšek z nekaterimi svojimi prijatelji kot gost. Po Mravljetovem poročilu je spregovoril še g. župan, ki je poudaril dolžnost vseh državljanov naše države, da v teh težkih časih delajo vsi na njeni konsolidaciji in njeni krepitvi in da je socialna pravičnost tista pot, ki bo najbolj utrdila državljansko zavest v delovnih slojih.

V petek 1. dec. se je vršila seja odbora obč. org. Jugoslov. nac. stranke v Ribnici. Seje se je udeležil tudi poslevoedeči podpredsednik banovinskega odbora stranke Milan Mravlje, ki je v svojem poročilu pojasnil odbornikom vsa politična vprašanja, ki stoje na dnevnem redu našega javnega življenja.

Novi listi

Jugoslovanska nacionalna stranka je pričela izdajati svoje liste v Beogradu, Splitu in Banja Luki.

Hrvati in volitve

Na konferenci mestne organizacije HSS za mesto Zagreb je govoril med drugimi tudi senator in glavni tajnik HSS g. dr. Juraj Krnjević, ki je rekel o volilnem zakonu za narodno skupščino in o volitvah sledeče: »Volilni zakon je pripravljen; toda, tudi tukaj so nastopile zapreke in do razpisa volitev, ki jih odločno zahtevamo, ni prišlo. Dolgo pa se s tem ne bo in ne bo moglo odlašati. Mnogi namreč mislijo, da naj bi se volitve izvršile spomladi ali poleti. Mi in naš predsednik dr. Maček pa stojimo na stališču, da je bolje, da se volitve čimprej izvrše, ker vemo kakšna je sedaj mednarodna situacija, toda ali bo taka tudi spomladi ali poleti, ne more nihče potrditi. Danes se nabajajo naši ljudje še doma in ni ovire za volitve. Važno je to, da bo to stališče dr. Mačka kot predstavnika Hrvatov tudi prodrlo.«

Radikali med seboj

Predsednik narodne radikalne stranke g. Aca Stanojević je dal izjavo poročevalcu »Politike«, v kateri trdi, da je minister pravde dr. Lazar Marković kljub njegovim ponovnim svarilom stopil v sedanjo vlado, zapustil stranko in njeno politiko in da nima nobenega pooblastila za zbiranje radikalov. Vse, kar dela dr. Marković v tem pogledu, dela povsem na svojo roko.

Volilni zakon

Vprašanje skušinskih volitev je še vedno predmet dnevnega časopisja, govorov ministrov in zahtev opozicijskih političnih strank. Kdaj bo parlamentarne volitve razpisane, še ni odločeno. Veliko vprašanje je celo, ali se bodo sploh vršile zaradi zunanjepolitičnih razmer, ki se v

Evropi vsak dan bolj zaostrujejo. Vsak dan odlašanja razpisa volitev prinaša manjšo možnost, da bi se mogle vršiti. Če bi bile že danes razpisane parlamentarne volitve, bi se iste mogle vršiti šele koncem januarja prihodnjega leta.

Toda zaenkrat nimamo niti volilnega zakona. Pač pa nam je na svojem shodu v Srbiji minister pravde g. dr. Lazar Marković napovedal, kakšne določbe bo imel bodoči volilni zakon in da bo že ta teden o njem razpravljala vlada. Minister pravde je tole povedal o bodočem volilnem zakonu:

>Novi volilni zakon za narodno skupščino bo že prihodnji teden predložen ministrskemu svetu v razpravo. Novi volilni zakon predvideva splošno, enako in tajno volilno pravico. Glasovanje se bo vršilo zopet s kroglicami. Vlada se je odločila za tajne volitve v prepričanju, da so tajne volitve največja pravica državljanov in da brez njih ni pravega narodnega predstavnštva. Volilni zakon predvideva dalje okrožne kandidatne liste s proporcem, ki bo omogočil tudi manjšim političnim skupinam primerno zastopstvo v bodoči narodni skupščini.<

Nadalje je omenil minister pravde v svojem govoru, da bo preureditev ostale naše države izvršena po volitvah, ko bodo mogli o tem velevažnem življenjskem vprašanju odločiti resnični zastopniki naroda ter preceniti, ali je sporazum, ki je bil sklenjen s Hrvati dober ali ne.

Kaj se godi po svetu

Rusija in Finska

V razvoju sedanje vojne je prišlo pretekli teden do naglega preobrata. Pogajanja med Rusijo in Finsko so se končala z vojno.

Svet je po vsem, kakor so se odnosi med obema državama razvijali, že nekaj časa pričakoval, da se bo to brzkone zgodilo, vendar je končno prišlo bolj ali manj nenadoma. Ruske čete so na podoben način prekoračile finsko mejo brez vojne napovedi, kakor so to pred časom storile nemške čete na poljski meji.

O vzrokih tega spopada prihajajo v svet različne trditve.

Uradno zatrjujejo Rusi, da so bili neposreden povod ponovni incidenti na finsko-ruski meji. Tem trditvam, ki jih finski vladni krogi prav tako uradno odločno zanikajo, danes na svetu nihče več ne verjame.

Več verjetnosti vzbujajo trditve, ki jih širi zlasti švicarsko časopisje. Po teh se je Rusija bala, da bi utegnila kaka evropska država izkoristiti Finsko kot oporišče za svoj nastop proti Rusiji. V zvezi s tem zatrjujejo, da si je Anglija s Francijo prizadevala skleniti z Nemčijo mir in obrniti njeno ekspanzijo na vzhod, torej v Rusijo. Kot dokaz za to trditev navajajo ugrabitev obeh angleških agentov na nemško-nizozemski meji. Pravijo, da to ni bila nobena ugrabitev, ampak da sta imela oba agenta tajne angleške mirovne predloge s seboj, kar da je ruska vojnarska služba pravočasno odkrila in se je zaradi tega Rusija odločila za tako nagel in odločen nastop.

Drugi spet menijo, da Rusija želi v kar najkrajšem času urediti in utrditi svoj položaj na severozapadu, da bi se potem toliko laglje in z večjo vneto posvetila nalogam na jugozapadnih mejah in na Balkanu. V zvezi s tem se ponovno omenja možnost nemškega vdora v Romunijo, po drugi strani pa poročevalci zatrjujejo, da Rusija v velikih množinah zbira svoje čete ob Besarabiji. Spričo tega ugibajo nekateri, da o balkanskem vprašanju med Rusijo in Nemčijo ni popolnega soglasja in hoče zato Rusija biti tu za vsak primer pripravljena in imeti čim več vojnih sil na razpolago.

Razpust frankovskih organizacij

>Hrvatski skavt< je bil povsem v rokah Frankovcev in nedavno celo spremenil svoje ime v >Domobran<, kakor se imenujejo frankovske organizacije v Ameriki. Frankovski voditelj je zloglasni dr. Ante Pavelić, ki je organiziral atentat na našega blagopokojnega kralja. Frankovci so najstrupenejši nasprotniki Jugoslavije. Ker je napravil dr. Vl. Maček sporazum s Srbi, so pričeli Frankovci po vsej Hrvatski borbo tudi proti njemu. Svojo propagando so razširjali potom raznih organizacij in med mladino zlasti tudi potom >Domobrana<. Ban g. dr. Ivo Subašić je sedaj razpustil to frankovsko organizacijo. Vodstvo HSS je pa prepovedalo, da ne sme biti noben njen pristaš član kake frankovske organizacije.

■ V srednji Aziji so pričeli zbirati Francozi in Angleži svoje čete, da bi zavarovali svoje pravice, zlasti petrolejske vrelce v Iraku. Turško časopisje poroča, da so tudi Rusi pojačali svoje garnizije v Kavkazu in na turški meji.

■ Znani duhovnik dr. Avgust Vološin, ki je postal ob veliki narodni nesreči čehoslovaškega naroda predsednik Podkarpatske Rusije, se nahaja sedaj kot profesor na učiteljsku v Plznu.

■ V pomorski bitki v Finskem zalivu je bila potopljena ena ruska vojna ladja, križarka Kirov pa je bila močno poškodovana.

Kakor marsikaj, so tudi vsa ta vprašanja v sedanji vojni precej zagonetna in utegnejo biti vsi odgovori samo verjetnostna ugibanja. Brez dvoma pa drži trditev, da si Rusija hoče v sedanjih zmedah, utrditi svoj položaj na severozapad. Glede tega nadaljujejo sedanji ruski vodilni krogi popolnoma politiko nekdanje carske Rusije, kakor jo je začel car Peter Veliki. Rusija potrebuje izhodov na morje. V revoluciji jih je na severu izgubila, zdaj jih pa hoče dobiti nazaj.

Tako so še nedavno poročali nekateri italijanski listi in tako pojasnjujejo sedanji ruski nastop nemški službeni krogi, ki ga spričo tega tudi ne obsojajo.

Odmev po svetu, ki ga je vzbudil ruski korak, je kaj različen. Anglosaški svet ga obsoja, zlasti pa angleški tisk, ki je pod vplivom vladnih krogov.

Tudi Amerika obsoja ruski nastop in je ponudila posredovanje, vendar je Rusija to odklonila.

Italija zbira prostovoljce za Finsko in hoče s tem brzkone podčrtati svoje znano stališče, da naj se Rusija ne vmešava v evropske zadeve.

Nemški tisk — tudi nevtralni, ne samo oni iz rajha — pa naglašajo, da Anglija zna pripočeti spoštovanje človečanstva samo drugim imperijem. Pri tem spominja Angleže na njihov nastop proti Buroni, na njih ravnanje z Arabci, na njih izigravanje ruskih interesov in podobno.

Kot nevtralni opazovalci se v te debate ne spuščamo, ampak jih samo omenjamo. Res pa je, da je mednarodna vest vselej na strani šibkejšega, res pa je po drugi strani tudi to, da se močnejši na to ne ozira. Resničnost te trditve smo v povojni dobi imeli večkrat priliko spoznati.

Vprašanja, ki so danes na vrsti na evropskem severu, prav gotovo niso takega značaja, da bi jih bilo treba motriti z vidika malenkostnih ozirov. V jedru gre po našem mnenju za tole, kar je — mimogrede rečeno — sploh eno izmed vprašanj, ki jih bo morala sedanja doba rešiti:

Male države ob robu velikih zadnjim same po sebi niso nevarne in bi zato bile lahko idealne ustanove za ohranitev in pospeševanje mednarodnega mira v Evropi. Prav zato pa, ker evropsko mednarodno-politično pojmovanje deli svet v male in velike, so male države vedno v nevarnosti, da jih ta ali ona velesila izigra v svoji borbi proti neki drugi velesili. S tega vidika so male države seveda zmeraj odprte rane za posamezne velesile.

To je treba imeti pred očmi, kadar se človek skuša spoznati v valovanju današnjih trenj. S pomočjo dobrega zemljevida in nekoliko politične razgledanosti si nato vsakdo sam lahko dokaj jasno odgovori na vprašanja, ki se zde na prvi pogled nerazumljiva.

Podobno je tudi z rusko-finskimi odnosi in sedanjim vojnim stanjem med obema državama.

Boji sami se razvijajo z menjajočo srečo. O uspehih poročajo z obeh strani.

Tudi vlada v Helsinkih je odstopila in se je pod predsedstvom Rista Ritija sestavila nova vlada narodne sloge, kjer so zastopane vse pomembnejše finske stranke. Vlada je sklenila, da se bo Finska do izkrvavitve borila za svojo neodvisnost.

Vsa poročila je seveda treba sprejemati previdno in se zavedati, da jih na obeh straneh po svoje barva propaganda.

O podrobnostih bojev poročamo v zunanje-političnem pregledu, o končnem izidu bojev pa si je težko misliti drugačno podobo kakor ono, ki so jo morali doživeti Poljaki. Seveda pa je tudi mogoče, da se vmes zgodi kaj nepričakovanega. Prav zaradi te zadnje možnosti se zdi, da se Rusiji na severu tako silno mudi.

Finska kliče Društvo narodov

Poslanik Finske Holsti se je skupaj s finskim delegatom pri Društvu narodov nedavno javil pri generalnem tajniku Avenolu in mu izrazil željo, da se v najkrajšem času skliče izredna seja Društva narodov, da zavzame stališče in izvrši primerne ukrepe, predvidene za primer neizzvanega napada.

Generalnemu tajništvu je bila že tudi izročena uradna nota finske vlade.

Vprašanje je toliko bolj zamotano, ker je Rusija sama članica Društva narodov in kot taka jamči za vsako drugo članico te zveze nedotakljivost njenih meja. Sodijo, da bo Društvo narodov proti Rusiji izvajalo iste ukrepe kakor nekoč o priliki abesinske vojne proti Italiji.

Finski in ruski glasovi

Po finskih poročilih je ruska ofenziva ustavljena. Pravijo, da so ruski napadi popustili in da v zimskem času sploh ni pričakovati nadaljnega prodiranja.

Finska poročila vedo povedati, da so Rusi od začetka sovražnosti izgubili že 35 letal. Prav tako poročajo tudi o velikem številu ujetnikov.

Ruska poročila pripovedujejo o nadaljnem prodiranju ruskih čet pri Murmansku in zatrjujejo, da so Rusi napredovali do 35 km v finsko ozemlje. Tudi na karelijski ožini poročajo Rusi o uspehih in napredovanju ter naštevajo imena več krajev, ki so jih zasedli.

Odpor

finske vojske je po obojestranskih poročilih vsekakor znaten in odločen. Po finskih trditvah ruska letala napadajo tudi nezaščiten mesta in vasi. V takih napadih Rusi menda s strojnimi obstreljujejo civilno prebivalstvo.

Tudi ameriški poslanik v Helsinkih je sporočil svoji vladi, da Rusi bombardirajo nezaščiten mesta. Tako bombardiranje je sam opazoval s svojim uradništvom in uslužbenstvom.

Svoji k svojim! Kmeti list h kmetom, kmetje h Kmetškemu listu!

Podmorniška vojna

Na zapadni fronti se ni še pričela prava vojna. Nasprotni armadi čakata v dobro utrjenih postojankah Maginotove in Siegfriedove črte. Tu pa tam artilerijsko streljanje, izvidniške borbe in letalski poleti. Vse drugo čaka in se pripravlja. Francozi in Angleži pravijo, da je čas njihov zaveznik.

Prava vojna se vrši le na morju. Angleži in Francozi so do skrajnosti postrlili blokado proti Nemčiji in jo poskušajo gospodarsko pritisniti k tlom. Nemci so razvili do najvišje mere podmorniško vojno, ki jo vodijo s podmornicami in vseh vrst minami. Kljub velikemu številu potopljenih vojnih in trgovskih ladij je vendarle uspeh mnogo manjši kot so ga imele nemške podmornice v svetovni vojni.

V svetovni vojni je bila potopljena ena nemška podmornica na trideset potopljenih zavezniških ladij, sedaj pa je uničena ena nemška podmornica že na pet zavezniških ladij.

Italija in Rusija

Po nekaterih poročilih ruski napad na Finsko ne bo ostal brez dalekosežnih posledic na splošni mednarodni položaj v Evropi. Italija se bo po teh vesteh odločno uprla nadaljnemu razmahu boljševizma. Na Madžarskem zato pričakujejo velikih sprememb v odnošajih med Rimom in Berlinom.

Po švicarskih poročilih se v italijanskih uradnih krogih vedno bolj uveljavlja stremiljenje po popolni zunanje-politični preusmeritvi Italije.

Značilno je vsekakor, da so bile v Rimu manifestacije za Finsko in so pri tem pozivali italijanske legionarje, naj se javijo kot prostovoljci v finsko vojsko, medtem ko uradni nemški krogi ne odklanjajo sedanjega ruskega nastopa.

Amerika za Finsko?

Ameriški tisk naglaša, da ni dovolj, če Amerika z besedami izraža Finski svoje priznanje in občudovanje, ampak je treba finskemu narodu tudi finančno priskočiti na pomoč.

Treba je dovoliti Finski izdatno posojilo, ki ga mora ta država dobiti takoj, ne pa morda šele po večmesečnih debatah.

Še dalje?

V nemškem tisku je izšel oster napad na švedskega zunanjega ministra Sandlerja, ki da se je v zadnjem času izkazal kot največjega privrženca Anglije in sovražnika Nemčije. Kot mišelní pristaš Društva narodov je zakrivil, da se Finska ni mogla sporazumeti z Rusijo. To delovanje je po teh trditvah krivo, da je prišlo do popolne odtujitve med Nemčijo in Švedsko ter skandinavskimi državami sploh.

Po berlinskih domnevah je spričo tega morda ruski napad na Finsko samo začetni del velikega načrta, ki ga hočeta izvajati Rusija in Nemčija proti severnim državam.

■ V Varšavi je izbruhnil tifus, ki se zelo naglo širi. Obolelo je že več sto oseb in zahteval tudi že več smrtnih štev. Bolnicam primanjkuje zdravstvenih pripomočkov.

Kmetška mladina

Puconci

Naše Društvo kmetijskih fantov in deklet je imelo pred kratkim redni občni zbor, na katerem smo razpravljali o delu minimalnega programa in izdelali načrt za novo poslovno dobo. Po zvezni reviziji bomo pričeli s sistematičnim prosvetnim delom.

Zlasti zimski čas bomo morali izkoristiti in nadomestiti to, kar v poletni dobi nismo mogli izvršiti. Naši fantje in dekleta imajo mnogo razumevanja za našo organizacijo. S krepko odločnostjo stopamo novi dobi nasproti.

Gornji Petrovci

Občni zbor našega Društva kmetijskih fantov in deklet je sklenil, da glede minimalnega programa počaka sklepe občnega zbora Zveze. Kakor smo sedaj zvedeli, se je na občnem zboru sprejel tudi maksimalni program, zato bomo sedaj naše delo prirojili novim načrtom. V naših razmerah imamo velike težave z delom, toda odločna in trdna volja bo premagala vse težave, ki se stavljajo na pot. Tovariši in tovarišice! Odločno napreji!

Duplje

Ženski odsek Društva kmetijskih fantov in deklet v Dupljah se je pričel kljub vsem težavam oživljati in po načrtu uveljavljati program, ki je orisan v pravilniku za ženske odseke. Po novem minimalnem načrtu bo naš ženski odsek izvršil vsa dela in v polni meri izpolnil svoje naloge.

Dopisi

Jz Ormoža

Le kam nas bodo pripeljali brezvestni špekulantje! Za krave ponujajo mesarji din 1 do 2 za kg žive teže, meso pa prodajajo po din 10! Za 300 kg težko telico je ponudil mesar nekemu kmetu 600 din, torej po 2 din kg.

Krompir so pri nas kupovali skraja po 75 par, kasneje po 1 din kg, v Zagrebu ga pa prodajajo ti prekupci po 2 do 3 din, fižol po

8 din itd. Jabolka so pri nas kupovali po 75 par do 1'50 din, prodajajo jih pa sedaj po 4 do 8 din za kg! Svinjska mast stane že 20 din kg, bučno olje 18 din. Tudi vse druge potrebščine so se znatno podražile.

Nas na deželi draginja sama ne bi toliko prizadela, ker je le še to in ono pri roki, toda če kmet kaj proda, mora dati vse po sramotni ceni. Tako tisti, ki je delal, nima od tega nič, špekulantje si pa z njegovim denarjem oziroma na njegov račun polnijo žepe.

Da se prepreči odiranje kmeta in izkoriščanje gospodarsko šibkejših (delavcev, uradnikov itd.) s strani brezvestnih špekulantov, naj bi se v vsaki občini ustanovil odbor, posebna komisija, ki bi nadzirala vso prodajo. Ta komisija naj bi časopisju stalno poročala, po kakšni ceni so bili kje pridelki prodani.

Na tak način bi kmalu prišli špekulantom na sled, hkratu pa bi morala taka grda in odušaka spekulacija, ki izžema najrevnejše in najpridnejše sloje, uvrščena med zločine, za katere zakon določa smrtno kazen. Tako bi bili rešeni pijavk tisti, ki pridelujejo, in tisti ki pridelke za svojo potrebo kupujejo!

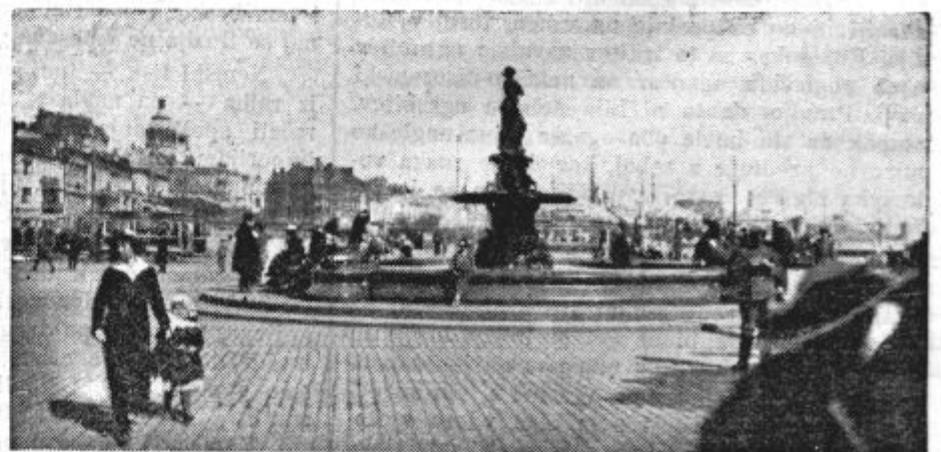
St. Janž na Dolenjskem

Dne 21. nov. nas je zapustil zaveden in značajen tovariš, borec Kos Frane, pos. iz Rupe. Dočakal je 64 let. Bolehal je še na posledicah, dobljenih v svetovni vojni. Bil je dolgoletni občinski odbornik, vedno dober pristaš S. K. S. in stalen naročnik našega lista. Spoštovali so ga vsi, saj je bil vzorno priden in dober gospodar. Njegova poslednja pot je pričala o priljubljenosti moža, poštenjaka, saj so ga spremili vsi ne glede na politično prepričanje. Zapustil je užalosteno ženo in sina edinca, katerima izrekamo tudi mi iskreno sožalje.

Tako nas še vedno zapuščajo predčasno žrtve svetovnega klanja v Evropi, pa že vihra ponovni krvavi ples, kateri bo zopet zahteval sto in sto tisoče žrtev. Ali naj bo to slika kulturnega dvajsetega stoletja?

Mogoče ste tudi Vi med tistimi,

ki smo Vam zaupali in Vam pošiljali Kmetški list brez presledka skozi celo leto, v trdni veri in prepričanju, da se boste sami spomnili svoje dolžnosti do lista ter pravočasno poravnali zapadlo naročnino, pa tega iz bog ve kakega razloga niste storili. Saj upoštevamo, da Vam dela ravno naročnina, kljub temu, da je nizka, resnične težave; vendar poslednjič prosimo, da Vas ne bo treba radi teh par dinarjev še posebej pisмено opominjati, da plačate zaostanek, ki ga dolgujete na naročnini, še tekom tega in prihodnjega meseca, sicer Vam bomo ne ljubo primorani nadaljnjo pošiljatev lista ustaviti.

Levo: Zgradba finskega parlamenta v Helsinkih, kjer so poslanci sicer soglasno odobrili delo bivše vlade, toda zaradi Rusije le postavili drugo vlado. Desno: Najlepši trg v glavnem mestu Finske Helsinkih. Mesto je bilo že nekajkrat bombardirano po Rusih. V mestu je bilo porušenih več palač, med njimi tudi visoka tehniška šola.

Iz naših krajev

Nj. Vis. knez namestnik Pavle, častni adjutant Nj. Vel. kralja, je s kraljevskim ukazom napredoval v čin armijskega generala.

★

Položnice

V današnje številke »Kmetškega lista« smo priložili vsem našim cenj. naročnikom poštne položnice s prošnjo, da bi se jih poslužili za poravnavo naročnine še pred novim letom.

Ob tej priliki prosimo vse one naročnike, ki dolgujejo na naročnini še kake zneske za tekoče leto, da te nakažejo po isti položnici skupno z naročnino za leto 1940.

Če pa kdo od naročnikov slučajno položnice v današnji številki ne prejme — dobi to za 25 par na vsaki pošti ter jo izpolni na naslov »Kmetški list«, upravnništvo Ljubljana, čekovnj račun štev. 14.194.

× O povišanju ceni mleka. Obveščamo, da se nanaša naše obvestilo samo na člane Mlekarskega društva za Ljubljano in okolico ter njihove odjemalce, katere prosimo, da navedeno ceno din 250 za liter lojalno vzamejo na znanje. Mlekarsko društvo za Ljubljano in okolico.

× V Beograd je prispelo francosko trgovinsko odposlanstvo, ki bo vodilo pogajanja z zastopniki naše države o vseh vprašanih, ki se tičejo naših trgovinskih in finančnih odnošajev s Francijo.

× Angleži so kupili v Jugoslaviji za 15 milijonov din perutnine, zlasti puranov in jaje.

× V Beograd so prispeli češki uvozniki, ki se pogajajo za izvoz naših svinj in masti v češko moravski protektorat. Čehi bi plačali s plinskimi maskami in izdelki škodovih tvornic.

× Zastopniki naših tekstilnih tvornic se pogajajo v Italiji za dobavo bombažnega prediva. Našim tekstilnim tvornicam proti obustavitve obratov ako ne bodo mogle priti pravočasno do bombaža.

× V Nišu bodo v kratkem odkrili veličasten spomenik kralju Aleksandru I. Zedinitelju. Spomenik predstavlja kralja na konju. Napravil ga je kipar Rade Stanković v Beogradu.

× Ban Hrvatske je odobril 8,125.000 din za javna dela. Del te vsote se bo porabil za regulacijo Drave, kanalizacijo, za mostove, za zgradbo osnovnih šol itd.

× Gospodarski slogi je dal ban Hrvatske 5 milijonov din na razpolago za javna dela. Gospodarska sloga je združna zveza istoimenih zadrug na Hrvatskem, ki jih je ustanovila HSS za časa opozicije.

× Prodajna centrala za sladkor v Beogradu je povišala ceno sladkorju za 50 par pri kg.

× V vodstvu nemške nacionalno socialistične stranke se nahaja tudi baltiški Nemes Rosenberg, ki je izdal že več knjig proti Rusom in je vodil glavno propagando zoper boljše vizem. Rosenberg je sedaj glavni urednik »Völkischer Beobachter«. Listi poročajo, da zahteva Rusija njegovo odstranitev in da bo Hitler njeni želji ugodil.

× Trgovinski minister je izdal uredbo o varčevanju z bencinom. Varčevanje z bencinom je potrebno iz dveh razlogov in to: prvič da se morejo pokriti najnujnejše potrebe zaradi zastoja uvoza nafte iz Romunije, drugič pa zaradi varčevanja z devizami, ki jih rabimo za še bolj potrebne predmete. Z novo uredbo je močno omejen promet z motornimi vozili. Omejen je zlasti nedeljski in praznični promet potniških avtomobilov. Izvzeti so od omejitve avtobusi in avtotaksiji. Nadalje je prepovedan tovorni promet s kaminioni na progah, kjer tečejo vzporedno z železnico.

× Hranilne vloge v državnih denarnih zavodih so znašale 1. okt. t. l. 2,494.000.000, pri samoupravnih hranilnicah 2,337.000.000, pri privatnih bankah pa 5,629.000.000 dinarjev. Vse hranilne vloge so znašale torej 1. oktobra t. l. 10,463.000.000 din. Lanj ob istem času so znašale vloge 10 milijard in 700 milijonov dinarjev.

× Hrvatski učitelji zahtevajo razpust vseh učiteljskih društev včlanjenih v JUU. Po razpustu naj bi se v Zagrebu sklicala skupščina vseh hrvatskih učiteljev, kjer naj bi se ustanovila nova vrhovna organizacija učiteljev za banovino Hrvatske.

× Na ozemlju bivše primorske banovine je bilo ustanovljenih 50 vzornih sadovnjakov.

× Slovenska Glasbena Matica je imela na državni praznik lepo uspel koncert v Beogradu. Predvajala je glasbeno skladbo skladatelja Lucijana Škrjanca »Zedinjenje«.

× V Gor. Milanovu so na slovesen način proslavili srbsko ofenzivo na Rudniku pred 25 leti. Z Oplenca so prinesli tudi 20 srbskih polkovnih zastav, ki so pri tej ofenzivi sodelovale. Nekatere zastave so nosili isti junaki pri sedanji proslavi kot pred 25 leti v bitki.

× Aretirani frankovci. Splitski »Narodni list« poroča, da so med obiskom bana dr. Šubića v Splitu aretirali 12 frankovcev, med njimi dr. Eda Bulata, dr. Ivana Cuzzija in inž. Buliča. Razen tega so aretirali že 11 frankovcev v Imotskem ter jih pripeljali v Split. Aretiranci iz Splita so bili kasneje izpuščeni, aretirance iz Imotskega pa so poslali v Zagreb in jih izročili tamošnji policiji. »Frankovski klub« na Narodnem trgu v Splitu je imel za obiska bana zaprta vsa okna ter demonstrativno ni izobesil zastave.

Da se vam v današnji številki »Kmetškega lista« priložena položnica kam ne izgubi — je najbolje, če to takoj izpolnite ter nakažete naročnino, ki znaša kakor doslej samo 30 dinarjev za celo leto.

× V Murski Soboti sta izbruhnili dva velika požara, ki sta povzročila nad 50.000 din škode. Pogorelo je gospodarsko poslopje grofice St. Julien Walsee in prostori nabavljalne zadruge.

× Čehoslovakov prebiva v Jugoslaviji okrog 80.000. Sedaj so pokrenili akcijo, da bi pri prihodnjih volitvah kandidirali tudi Čehoslovaki kot narodna manjšina.

× Napad. Na tajnika SDS v Glini Stjepana Gajića je bil izvršen dvakrat napad. Enkrat so ga kmetje hudo pretepli, drugič pa so neznanzi zlikovci streljali v njegovo sobo. Uvedena je bila stroga preiskava. Aretirana sta bila dva mladeniča, ki sta napad priznala. Oba sta izročena sodišču.

× Železniška nesreča se je pripetila blizu Vinkovcev. Beograjski brzovlak je iztiril. Vlakovodja in strojevodja sta bila težje, nekaj potnikov pa lažje ranjenih.

× Volkovi napadli avtobus. Avtobus, ki je te dni vozil iz Splita v Livno, so ponoči napadli volkovi. Grupa sestradanih volkov je letela pred avtobusom, druga pa je dirjala za njim. Potniki so bili v velikem strahu. Šoferju se je posrečilo, da je tri volkove pred avtobusom do mrtvega povozil in tako rešil potnike nevarnosti.

× Žrtev prometne nesreče je postal litijski mizarski mojster Emil Koprivnikar. Po opravih se je mudil v Ljubljani kot načelnik cestnega odbora. Tu ga je podrl na tla motorist. Koprivnikar je dobil težke notranje poškodbe, ki jim je po nekaj dneh podlegel.

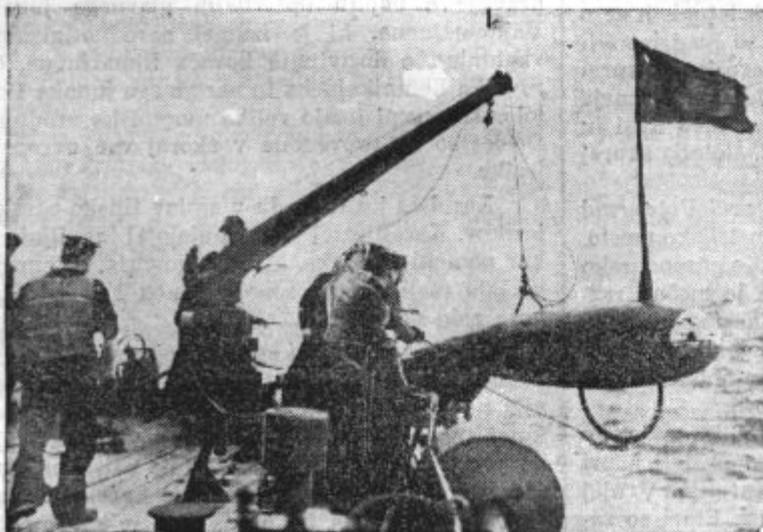
× Vlada je izdala uredbo o priglaševanju zalog žita. Vsi trgovci in mlinci bodo morali voditi posebne žitne knjige.

× Privilegirano izvozno društvo (»Prizad«) je dobilo v Beogradu novo palačo, ki je stala 156 milijona din.

× Izšla je uredba o merilih za gostilne. Vsaka gostilna mora imeti kovinska merila od 1 centilitra do 2 litrov.

× Jugoslovanski mornarji dobivajo sedaj povišane plače zaradi vojne nevarnosti. Mornar prejme mesečno skoro 10.000 din, poveljnik ladje pa celo 20.000 din. Kljub temu so se dogodili v zadnjih tednih nekateri težki primeri nediscipliniranosti naših mornarjev. Na nekaterih trgovskih ladjah so se mornarji uprli. V Argentini so mornarji dezertirali in se niso hoteli vrniti na ladje in potovati z njimi v evropska pristanišča. Tuje policijske oblasti so jih zapirale in s silo privedle na ladje. Naši mornarji, ki so nekdanj sloveli širom sveta, so postali predmet prezira in omalovaževanja. Naši izseljenci se zgražajo nad takim postopanjem svojih rojakov, ki rušijo ugled in dobro ime naših mornarjev.

× Ogromne zaloge cementa. Zaradi zastoja v izvozu in slabega povpraševanja v naši državi so se nakopičile v skladiščih vseh tovarn v Dalmaciji ogromne zaloge cementa, tako da je nevarnost, da bodo morale tovarne obratovanje ustaviti. Tvornica cementa »Split« je s 15. decembrom že odpovedala vsem delavcem. Priza-

Levo: Angleška vojna mornarica ima največje skrbi z morskimi minami. Za odstranjevanje min uporablja posebne ladje, ki so med seboj povezane s kablji. — Desno: Finski vojak se vežba v metanju ročnih granat.

**Kupujte,
čitajte in
širite
„Kmetški list“**

detih je 7000 delavcev. Enaka nevarnost preti tudi delavstvu drugih tvornic cementa.

× **Veliko posojilo beograjski občini.** Beograjski občinski svet je imel v četrtek zvečer sejo, na kateri je dobil župan pooblastilo, da najame pri Suvoju hipotekarno posojilo v znesku 50.000.000 din. Posojilo bo morala vrniti občina v 30 letih in obrestovalo se bo po 6 odstotkov. Denar bo porabila za ureditev Beograda in prometa v njem.

× **Z žganjem se je zastrupil kmet Kosta Mikšić iz vasi Kožuha pri Doboju.** Bil je na svatbi in spil tri litre žganja. V strašnih mukah je umrl vsled zastrupljenja z alkoholom.

× **Zene za volilno pravico.** V Beogradu se je vršilo veliko žensko zborovanje, kjer so zahtevale govornice volilno pravico, enako z moškimi.

× **Riža ne bo zmanjkalo.** Italija ga nam bo dobavila 500 vagonov.

× **Sedmošolci se stavkali v Rumi,** ker niso bili zadovoljni z neko profesorico in ker je bil izključen iz njihovega razreda neki njihov sošolec.

× **Madžari v Jugoslaviji** zahtevajo svojo stranko za 500.000 Madžarov v naši državi. Madžarska stranka se bo kot manjšinska stranka lojalno zadržala napram državi.

× **Odlikovanje za zasluge v gradbeni stroki.** Službene novine objavljajo ukaz, s katerim je bil na predlog ministra za zgradbe dr. Kreka odlikovan z redom sv. Save I. reda g. Franc Smodej, senator.

× **Dubrovčani bodo postavili spomenik** svojemu rojaku in slavnemu hrvatskemu učenjaku Rugjeru Boškoviću. Spomenik bo izdelal kipar Ivan Meštrovič.

× **Dekle nosilo 20 let moško obleko.** K državnemu pravdnistvu v Užicah je prišel kmet Gjuka Lukić, ki se je pa kmalu razodel za žensko. Pripovedovala je, da se je med svetovno vojno poročila proti volji svojih staršev, ko je bila stara 18 let. Mož ji je kmalu odšel na vojsko in o njem ni dobila nobenega glasu. Morala je od doma za zaslužkom. Ker je bila lepa, ni imela miru pred moškimi. Zato se je oblekla v

moško obleko in odšla služiti v oddaljeno vas. Dvajset let je delala kot hlapec in je čisto pozabila, da je ženska. Le kadar je v cerkvi prižgala svečo za svojim možem, takrat se je spomnila sama sebe in svoje bedne usode.

*

× **Opczorilo in vabilo sorodnikom bivših borcev, ki so v letih 1918—1920 na Koroškem, Stajerskem, v Prekmurju ali Medjimurju padli ali ki so že pomrli.** Pravilnik k ukazu kraljevskih namestnikov, s katerim je bila ustanovljena spominska kolajna na boje ob severni meji pred 20. leti, določa, da se te kolajne priznajo tudi tedaj padlim in drugim medtem že pomrlim borcem, izročja pa se na pismeno prijavo njihovim sorodnikom. Zato prosimo, naj sorodniki pošljejo nekolikovano prijavo — po možnosti — z navedbo znanih jim podatkov (kakor n. pr. rojstnega datuma ali vsaj rojstne letnice, rojstnega kraja in domovinske občine, tedanje njegove vojaške edinice, vojaškega čina, dneva in kraja smrti, kje je pokopan, imena predstavljenih starešin, nekaterih tovarišev itd.) vsaj do konca leta 1939. glavnemu odboru Legije koroških borcev v Ljubljani, Cankarjevo nabrežje 7/I. Iz prijave mora biti razviden natančen naslov in sorodstveni odnos (n. pr. oče, mati, brat, sestra, stric, sestrična itd.) dotičnika, ki vlaga prijavo. Gorenje podatke potrebujemo tudi za seznam padlih borcev, ki bo objavljen na čelu nameravane »Spominske knjige o bojih na severni meji«, posvečene njihovemu spomenu. Če je pokojnik zapustil iz tedanje dobe kake vojaške fotografije ali vojaške beležke ali celo dnevnik, izvolite to poslati semkaj v pregled proti vrnitvi. Eventualne originalne tedanje vojaške dokumente pokojnika prepisite doslovno in prepis priložite prijavi, originalno listino pa dobro shranite. **Glavni odbor L. K. B.**

*

× **Obnova in oskrba vinogradov.** Kmetijska zbornica je pravkar izdala poljudno strokovno knjižico »Obnova in oskrba vinogradov«. Knjižica je bila nujno potrebna, ker je že začela obnova opešanih vinogradov, katerih je še 75 %

površine naših vinogradov. Namen knjižice je, da bi se ta obnova vršila pravilno in da se ne bi ponavljale napake, ki so bile napravljene pri obnovi pred štiridesetimi leti in katere napake so bile vzrok marsikateremu neuspehu, slabi rodovitnosti in slabi kvaliteti vin. V knjižici so podani vsi nasveti, kako naj se obnova izvrši, da bodo novi vinogradi dali glede kakovosti in količine mnogo večji hasek kakor doslej. Razen tega so v knjižici nasveti glede pravilne oskrbe vinogradov, t. j. o obdelovanju, o pravilnem zatiranju boleznih in škodljivcev, o gnojenju, da se z novo obnovo doseženi hasek trajno vzdrži.

To lepo knjižico bi moral imeti vsak vinogradnik, vsak viničar, vsi učenci viničarskih šol in kmetijsko-nadaljevalnih šol v vinorodnih krajih. Knjižica je pisana tako poljudno, da jo bo z velikim pridom lahko uporabljal prav vsak, tudi najpreprostejši vinogradnik, zlasti ker mu je z zredno nizko ceno nabava res tudi omogočena. Cena knjižici je samo 5 dinarjev.

Mlin na 4 kolesa in ugoden prostor za žago je naprodaj v Podturnu pri Dolenjskih Toplicah. — Vprašajte pri Kmetijski posojilnici v Ljubljani.

Važno za napredne kmete

Kmetijska zbornica bo začela z letom 1940. voditi kmetijsko knjigovodstvo z naprednejšimi kmetovalci iz vse Slovenije pod stalnim strokovnim nadzorstvom.

Zbornica bo dala na razpolago brezplačno potrebne knjige in vsa navodila. Priglašene bo zbornični referent v tečajih ali posebej poučil, kako naj začno in vodijo knjigovodstvo. Vse leto bo sodeloval z vsemi priglašenci, na koncu leta pa jim bo izdelal zaključne račune.

Kmetje! Samo na podlagi pravilnega knjigovodstva morete res popolnoma spoznati vrednost svoje kmetije in jo smotno upravljati. Spoznali boste, kako je plačano vaše delo na lastni kmetiji in kakšne dohodke vam prinaša kmetija.

Prijavijo naj se le oni, ki imajo res veselje in voljo, da bodo pri začetem delu vztrajali točno

Karelija in Kareli

V rusko-finskih pogajanjih je bila večkrat imenovana Karelija. Tudi sedaj, odkar so Rusi z orožjem posegli v razvoj dogodkov, se večkrat imenuje ime te dežele. Zato bo brez dvoma tudi naše čitatelje zanimalo kaj več izvedeti o tej zanimivi pokrajini.

Dosedanja rusko-finska meja je šla deloma skozi Karelijo, pokrajino, ki je dobila ime po Karelih, narodu finskega izvora, ki prebiva temkaj že izza pradavnin. Dežela je dolga (od vzhoda proti zapadu) 660 km, široka pa (od severa do juga) od 100 do 400 km. Po zemeljskem sestavu je podobna Finski in Švedski. Jezera, gozdovi in gorske stene nudijo lepe pokrajinske slike. Visokih gora ni, zaradi hladnega podnebja pa niti nižje hribovje ni primerno za poljedelstvo. Zato so doline zelo rodovitne. Zivinoreja je precej razvita, karelijski konji pa so celo najboljša finska konjska pasma.

Pokrajina ima obilo rudnikov. Tam kopljejo železno rudo, baker, svinec in odlično glino za izdelavo porcelana. Marmorna in granitna industrija sta visoko razviti. Prejšnja ruska prestolnica Leningrad je tlakovana s karelijskim granitom. Iz tega gradiva je zgrajen tudi zelo dolgi nasip ob reki Nevi in ob številnih leningrajskih prekopih.

V finskem delu Karelije je nekaj večjih mest: Vyjuri (Vyborg), Sartavala (Serdobolj) in Keksholm. V ruskem delu je največje mesto Petrozavodsk in pristanišče Kemj ob Belem morju.

Ruski del Karelije je spadal v Olonecko gubernijo. Po revoluciji je postala Karelija avtonomna republika v sestavu Sovjetske zveze. Na Finskem živi kak milijon Karelov, v ruskem

delu pa kakih 250 tisoč, vendar skoraj polovica naroda živi zunaj domovine, kamor so ljudje pobegnili v dobi rusko-švedskih vojn. Švedi so namreč Karele pregnali zaradi njih pravoslavne vere.

Kareli se ne porusujejo, ker je porusovanje z zakonskimi vezami skoraj nemogoče. Družinski despotizem karelijskih mož namreč izključuje mešane zakone.

Kareli se v splošnem počasi razmnožujejo. Zato so ruski del Karelije preplavili naseljenci iz ostale Rusije, zlasti odkar je pokrajina močno industrializirana. Sovjetski del Karelije ima sedaj nad 400 tisoč prebivalcev, od katerih je komaj pičla tretjina Karelov. Rusi tvorijo zlasti večino po mestih.

Kakor rečeno, je Karelija obljudena že izza pradavnin. V 10. stoletju stopajo Kareli v živahne odnose do Normanov. V ruskih letopisih se o Karelih prvič govori l. 1143., ko so Rusi izvršili pohod na Karelijo. Ruski knez Jaroslav je spreobrnil Karele v pravoslavje 1227. leta. Kasneje je Karelija postala pozorišče bojev med Rusi in Švedi. Dežela je bila v začetku 17. stoletja skoraj popolnoma opustošena.

Ko je sedanji Leningrad — prej Petrograd — postal ruska prestolnica in industrijsko mesto je začel južni in srednji del Karelije gospodarsko napredovati; pa tudi trgovina se je močno razmahnila. V 19. stoletju sta bili gospodarstvo in ribolov poglavitni gospodarsko-pridobitni panogi. Tudi rudarstvo je igralo pomembno vlogo. Poljedelstvo je bila na nizki stopnji.

Oktohrska revolucija je uvedla sovjetsko oblast tudi v Kareliji. Kasneje so nastali spori med Finci in boljševiki zaradi Karelije. V njej je dolgo trajala državljanska vojna. Finci so zavzeli znaten del Karelije. Šele oktobra 1920. je

bil podpisan mir med Rusijo in Finsko. Po tej mirovni pogodbi so Finci pristali na to, da izpraznijo del Karelije, ki je nato ostal Rusiji. Finska je res pozneje sprožila »karelijsko vprašanje« v Rusiji in v severni Kareliji tudi zanelila upor, ki ga je pa rdeča vojska v marcu 1. 1922. naglo zadušila.

Narodopisno je Karelija silno bogata. V Kareliji je nastal eden najpomembnejših narodnih epov (pripovedna narodna pesnitev) na svetu, namreč »Kalevala«. To je zbirka nenavadno lepih narodnih pesmi, zapisanih med Kareli in Estonci. Večina teh pesmi je zapisanih po besedilu ljudskega pesnika — kmeta Patrunena. Vzporedno z junaškimi in bojnimi sestavinami so v teh pesmih realistični opisi kmetskega življenja, šeg in navad. Kalevala opisuje silovito borbo človeka s naravo in obstoji iz raznih pravljic o bajnih doživljajih glavnega junaka Vajnemajnena, ki je izumel narodno glasbilo »kantale«, o doživljajih kovača Iljmarinena, čarovnika Lemnikejnena in narodnega junaka Pohjole. Te pesmi imajo veliko umetniško vrednost. Doslej so že prevedene v skoraj vse evropske jezike.

Karelski jezik spada v sestav finsko-ogrskih jezikov. Kareli sami se imenujejo »Lingviljajne«, kar pomeni »človeka, ki hitro govori«. S tem naglašajo razliko med seboj in med Finci, ki govorijo zelo počasi.

Kareli so ohranili veliko svojih starih šeg in navad. Zanimivo je tudi, da se po kmetih čisto nič ne ravna po stavbnih predpisih. Vsak kmet si postavi hišo tako, da je pročelje obrnjeno proti jugu, in se prav nič ne ozira na pota in ceste. Zaradi tega napravljajo karelijske vasi skoraj povsod vtis, kakor da so hiše kar na slepo zmetane skupaj.

po navodilih in to tudi v času večjega dela. Prednost bodo imeli manjši in srednji posestniki, nakar naj se pa javljajo oni, ki se samo trenutno navdušijo.

Prijave se sprejemajo do 25. decembra 1939. Sporočiti se mora točen naslov, vas s hišno številko, občina in okraj. Navesti se mora tudi vsaj približna velikost kmetije.

Prijavite se na naslov: Kmetijska zbornica dravske banovine v Ljubljani.

„Politična kariera g. Ureka“

Pod tem naslovom prinaša »Jutro« sledečo notico:

»Beograjsko 'Vreme' je po ljubljanskem 'Slovenec' posebno podčrtalo, da je pri senatskih volitvah 12. novembra oddal svoj glas za kandidata JRZ tudi g. Ivan Urek iz Globokega v brežiškem okraju. Pristavilo je, da je g. Urek iz »bivše Pucljeve stranke«. Sedaj se oglašajo imenovani g. Urek v 'Vremenu' s posebnim popravkom, ki sta ga z veliko slastjo ponatisnila tudi 'Slovenec' in njegova opoldanska izdaja. G. Urek zatrjuje, da bivša Samostojna kmetijska stranka ni bila Pucljeva stranka, temveč prav za prav nje-

gova, in g. Puclj se ima za svojo politično kariero prav za prav zahvaliti samo g. Ureku, ki mu je to naknadno silno žal. V svojem popravku se g. Urek obnaša tudi, kakor da bi bil danes samo on pravi predstavnik bivše SKS, in protestira proti temu, da bi kdo smel bivšo SKS označevati s Pucljevim imenom. Očividno bi hotel, da bi se stranka krstila z njegovim, Urekovim imenom.

Napram tem izmišljotinam nasproti pač ni treba še posebej poudarjati notoričnega dejstva, da je bila bivša SKS ves čas pod nespornim in neospornim vodstvom g. Puclja. Z g. Pucljem vred so se pristaši SKS pozneje pridružili JNS, g. Urek pa se je s svojimi bivšimi tovariši skregal že davno pred 6. januarjem 1929. in je leta 1927. kandidiral na listi SDS proti oficialnemu kandidatu SKS. (G. Urek je bil tedaj tudi izključen iz SKS. Op. ur.) Na tej listi je bil tudi izvoljen. Pozneje je bil g. Urek član JNS in je od te stranke dobil tudi mandat v prvi pošestojanuarski skupščini.

Tudi pri lanskim volitvah se je prvotno g. Urek zelo zanimal za kandidaturu v JNS, potem pa je »spoznal«, da ne more z dr. Mačkom na skupno listo, in se je ogreval za akcijo g. Deme-

troviča, katerega skupina se je izdvojila iz JNS ter dobila kandidature na vladni listi. G. Urek je za volitve 11. decembra izdal razkošno opremljeno brošuro, v kateri je na najgrši način napadal svoje dotedanje somišljenike v JNS. Brošura je bila čista propaganda za listo dr. Stojadinoviča in so jo razširili v nešteti tisočih med slovensko javnost. Koliko stroškov je imel g. Urek s tiskom in razpošiljanjem te brošure, nam ni znano. S tem pa je bila politična kariera bivšega poslanca SKS, SDS in JNS tudi zaključena. G. Urek je bil izločen iz organizacije JNS in njegovo ime se je prvič zopet pojavilo v javnosti, ko je dobil pohvalni dekret od glavnega glasila JRZ v Ljubljani.

Ne zaradi Ureka temveč zaradi »Slovenca« je bilo potrebno takole pojasniti, kajti »Slovenec« je hotel s tem najbrže preklicati govor in predlog nekdanjega uglednega narodnega poslanca bivše SLS g. dr. Hohnjeca, ki ga je ta imel l. 1927. v verifikacijski debati, ko je z zdravniškimi spričevali dokazoval, da g. Urek ne more biti narodni poslanec.

Čitajte in širite »Kmetijski list«!

POZOR!

Kmetje!

Ako imate kaj naprodaj, ako hočete kaj kupiti ali, česa iščete, inserirajte to najprej v svojem „Kmetiskem listu“! - Cena malim oglašom je samo 1 dinar za besedo.

Laneno olje, firnež, barve, lake, kit, lanene tropine

ter vse v to stroko spadajoče blago prvovrstne kakovosti po solidnih cenah in točni postrežbi, najugodneje kupite pri domačem podjetju

Medić - Zankl

kovarna olja, lakov in barv družba z omejeno zavezo, lastnik Franjo Medić

Centrala v Ljubljani, podružnice v Mariboru in Novem Sadu
Tovarne v Ljubljani, Medvodah in Domžalah

Razne veste

ZDRAVILNIH ZELIŠČ

kupuje po najvišjih dnevnik cenah

KMETIJSKA DRUŽBA r. z. z. o. z.
V LJUBLJANI, Novi trg št. 3

Zahtevajte informacije — pošljite vzorce in ponudbe!

Iv. Nemeč:

MOLK

(Nadaljevanje)

Tudi jaz ne čutim več mojih udov, je s tihim glasom odvrnila in božala svinjo.

Teško je, vem! Dvakrat težko v naši hiši, ker živimo pri isti skledi kakor divji sovražniki. Delamo, trpimo, v sebi pa nosimo jezo. Sovražimo se. Zdaj, na jesen, so se naenkrat znašli mladiči v vseh hlevih in postlopih. Zdaj, ko se bliža čas počitka za utrjene kmetijske grbe, bomo imeli delo s prasci, na zadnje pa bo itak vse poerkalo.

Mica je prestrašeno pogledala v Joža, ki je s trpkim izrazom nadaljeval:

Ne mislim, mati, očitat! Najmanj vam. Toda naša hiša se na vseh koncih podira, povsod manjka sloge, povsod spremilja delo jeza in sovražstvo. Če govorim z vami, me oče preklinja, če sem dober z očetom, je vam težko pri srcu, ker se vam zdi, da sem tudi jaz proti vam.

Joža! je bruhnilo iz Mice, po licu pa so ji pritekale debele solze in padale na prasečnico.

Zakaj jočete, mati?

Kdo te je to naučil, Joža? Govoriš kakor odrasel, in v vseh mojih otrplih udih odpiram stare rane. Vsaka tvoja beseda mi dela bolečine. Ne muči me, sin! Očetu reci, ki je krivec in nosi glavno breme odgovornosti za našo hišo.

Oče me suje čez prag. Če delam v hlevu, me sune iz hleva, kadar se napotim iz hiše, me na pragu prav gotovo dohiti in sune. Zadnjič sem zletel po stopnicah, da še sedaj čutim bolečino na čelu.

Vem, Joža, toda ne morem pomagati. V srcu nosim bolečine in jih prelivam v solze. Teško je to, Joža, preteško, še težje bo takrat, ko solze prenehajo teči, ko se bodo vse trpkosti ranile skozi stisnjene zobe in zvijale onemogle ude v krčih krivice. Tega se bojim Joža, danes še je prvi med protit temu kar lahko pride.

Razumem vas, mati! je tiho odgovoril Joža, prasečnica pa je žalostno zaevilila in takoj nato krotko zakrjunkala.

Mati! Glejte!...

Za pet ran, malega ima.

Čeden puček, prav čeden; škoda, da je pri naši hiši in tako pozno v jeseni.

Pusti to, Joža! Glej jo, pučiko! — rada bo imela mladiče.

Bo, mati! —

Bala sem se, da jih bo...

Za prvim je nenadoma prilezel drugi in tretji in kmalu tudi četrti.

Zelo sem se bala, da jih bo grizla, je skončala besedo Mica in prigrnila slame okrog mladičev, ki so kljub toploti v hlevu drhteli.

V prvem mraku je bilo deset čednih puškov, ki so že krepko vlekli materino mleko, nato pa jih je svinja sama pokrila s slamo.

Ponoči je mesto matere Joža pogledal k mladičem in našel vse v najlepšem redu. Ko je proti jutru v drugi odpr hlev, je že pri vratih slišal rahlo krohkanje svinje, mladiči pa so drugič sesali materino mleko.

Ne bi mislil, da se kaj takega v naši hiši zgodi, je v sebi govoril Joža in zopet narahlo zaprl svinjak.

Daleč tam v bledem oboku je jutranja zvezda oznanjala dan, zato je Joža stopil v hlev in položil konjem sena.

Jojme, Mica, kje pa si, da ti povem, je z neko posebno naglico prihitela soseda in odpirala vrata z nervoznimi kretnjami.

Kuhaš? je vprašala presenečeno Mico, ki bi skoraj vso mast prevrnila iz ponvice. Hotela je naglo odriniti posodo od ognja, pa se je dobršen del vsul po ognjišču.

Kuham! Kaj pa je vendar, da si tako zadihana, ali zopet gori?

Ne, Mica. Ah, križ in težave. Komaj še moje noge držijo po koncu; kar tekla sem sem v ta-le hrib. Tule se bom vsedla, saj mi ne zameriš, Mica! Oh, kaj trpi človek na svetu.

Še vedno mi nisi nič povedala.

Ah, saj res. Koliko trpi človek. Moram se malo oddahnuti, da bi potem lažje povem, Veš, Mica, vso noč nisem spala, pa se mi zdaj kar megla dela pred očmi. Če morda imaš kakšen požirek moče, dobro bi mi...

(Dalje prihodnjč.)

Jz tujine

■ Angleži iščejo v Iraku nove petrolejske vrelce. Zagotoviti si hočejo dovoljno količino tekočih goriv za svoja vzhodna letalska oporišča in motorizirane oddelke vojske, da jim ne bi bilo potrebno prevažati bencina od drugod po Sredozemskem morju.

■ Nemške podmorske križarke. Uspehi ki so jih Nemci dosegli z dosedanjo podmorniško vojno, niso zadovoljivi. Ta način borbe ne more nasprotnika občutno zadeti. Nemci nameravajo graditi sedaj velike podmorske ladje, ki bi lahko vodile uspešnejšo borbo na visokem morju, kajti sedanje podmornice vrše lahko le obalno službo. Za visoko morje so premajhne.

■ Potres v Turčiji. V Anatoliji je močan potres porušil 16 vasi. Razdejanih je okrog 1000 hiš. Doslej so potegnili iz ruševin 43 trupel.

■ Madžari in Finci so mongolskega porekla. To krvno sorodnost so te dni proslavili v Budimpešti z velikimi slovesnostmi.

■ Na Poznanskem in Pomorjanskem, v najbogatejšem delu Poljske, nameravajo baje Nemci naseliti 8 milijonov Nemcev. Tudi v Prago prihaja vedno več Nemcev ter je njih število že naraslo od 35.000 na 170.000.

■ Magnetične mine, ki so v zadnjih dneh potopile nad 20 trgovskih ladij, spuščajo v morje z vojnimi letali. Nemška letala opravljajo ta posel ponoči. Mine spuščajo v morje v bližini angleških luk in v smereh, po katerih običajno plovejo trgovske ladje. Magnetične mine eksplodirajo takoj, kakor hitro se jim približa kaka ladja. Proti magnetičnim minam Angleži še niso našli uspešnega sredstva.

■ Na nizozemsko obalo je vrglo morje nad 200 odtrganih min.

■ Italijanski prosvetni minister Bottai je nedavno izročil bolgarskemu kralju Borisu diplomu o imenovanju za častnega doktorja naravoslovnih ved univerze v Rimu.

■ Umrl je prvi predsednik nemške vlade po svetovni vojni Filip Scheidemann. Bil je pristaš socialnodemokratske stranke.

■ V Londonu se je osnoval nemški narodni odbor, ki ga tvorijo razni bivši predsedniki nemških vlad in ministri ter člani vodstva narodno-socialistične stranke, ki so pobegnili v inozemstvo. Narodni odbor bo deloval zoper sedanji režim v Nemčiji in pripravljaj ustanovitev demokratske vladavine.

■ Madžarski listi poročajo, da je postavila Rusija zahtevo po svobodnem pristanišču na Donavi v Bratislavi in zgraditev železniške proge skozi Slovaško, ki bi bila najkrajša zveza z osrčjem Nemčije in zvezo z Renom in Donavo.

■ Francoska poročila pravijo, da so nemške policijske oblasti odvedle iz Prage 12.000 čeških dijakov. Na nekem letališču so morali stati več ur z dvignjenimi rokami, nato pa je bil vsak deseti ustreljen. Ostale dijaki so bili odvedeni v koncentracijska taborišča. Češki narod se zbira le še v cerkvah. Toda duhovniki morajo predložiti svoje pridige policiji v odobritev.

■ Združene države Severne Amerike so povečale vojno brodoge v Velikem oceanu zaradi povečane napetosti z Japonsko.

■ Italija je odpustila 300.000 vojakov, ki bodo preko zime ostali doma. Pod orožjem ima Italija še 870.000 mož.

■ Italijansko časopisje ostro napada Rusijo zaradi njenega napada na malo finsko državo.

■ Italijanska vlada je dovolila za 27 milijonov lir uvoza bombažne preje v Jugoslavijo. S to količino bodo naše tekstilne tovarne za nekaj mesecev zagotovile svoje obrate.

■ Belgijo stane mobilizacija vsak dan 10 milijonov frankov.

■ Nemčija je dovolila naknadno še za 300.000 RM izvoza našega vina v Nemčijo.

■ Stiske tudi v Grčiji. Grška vlada je odredila, da se ustavi zidava hiš z več kot enim nadstropjem. Omejena je tudi uporaba armiranega betona.

■ Romunska vlada je izdala odločne ukrepe zoper špekulacijo in navijanje cen.

■ Begunci poljske vojske na Madžarskem se nahajajo v taborišču Murakeresztur na madžarsko jugoslovanski meji. V taborišču se nahaja 1200 poljskih vojakov in oficirjev. Pred nekaj dnevi so poskusili nekateri vojaki pobegniti v

Jugoslavijo. Preplavali so Muro, toda naši graničarji so jih vrnili nazaj na Madžarsko.

■ Nemški gospodarski minister dr. Funk je pozval poglavarje katoliške cerkve v Nemčiji, naj s prostovoljnimi prispevki podpro državo, sicer jim bodo zaplenili polovico njihovega premoženja.

■ Težkoče boljševiškega prodiranja na Finsko postajajo vsak dan večje. Zimsko vreme in izvrstno oborožena finska vojska sta onemogočila boljševiški vojski lahek pohod in zasedbo finskega ozemlja.

■ Finska ima 150 vojnih letal, dobim imajo Rusi na tej fronti pripravljenih 1500 vojnih letal in med njimi 150 najtežjih bombnikov. Finci so do sedaj sestrelili že 35 ruskih letal. Uničili so tudi več ruskih tankov.

■ Finska vojska šteje okrog 300.000 mož. Rusi so poslali na finsko fronto okrog 400.000 mož. Dovažajo pa še nova pojačanja.

■ Anglija je vpoklicala pod orožje še 250.000 mož. Vpoklicani so bili vsi moški, ki so dopolnili 20. in 22. leto starosti.

Sejmi

10. decembra: v Sv. Juriju pri Celju-okolici.

11. decembra: v Litiji, Središču.

12. decembra: v Metliki, Kamniku, Ormožu, Mariboru, Dolnji Lendavi.

13. decembra: v Gor. Logatcu, Mengšu, Radovljici, Zaleu, Celju, Ptuj, Trbovljah, Jurkloštru, Sv. Petru pod sv. gor., Gegradu, Frbegovc, Nedelišču.

14. decembra: v Turnišču.

15. decembra: v Zirovnici, Mariboru, Slov. Bistrici, Trbovljah.

16. decembra: v Veliki Loki, Brežicah, Celju, Trbovljah, Vidmu ob Savi.

„Kmetijski list“ izhaja vsako sredo. Naročnina znasa letno 30 din, polletno 15 din, za inozemstvo letno 50 din. Inzerati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo. — Rokopisov ne vračamo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Kmetijski hranilni in posojilni dom

Tavčarjeva ulica števil. 1

Telefon št. 28-47 * Brzjavni „Kmetijski dom“
Račun poštne hranilnice št. 14.257
Račun pri Narodni banki

Nove vloge
vsak čas razpoložljive obrestuje po

4% do 5%

Za vse vloge nudi popolno varnost * Otvorja tekoče račune * Eskontuje menice * Daje kratkoročna posojila
Izvršuje vse ostale denarne posle

ZAUPAJTE DENAR DOMAČEMU ZAVODU!

V LJUBLJANI

reg. zadr. z neom. zav.

EKONOM

I. Z. Z. O. Z.

v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7
(v lastni hiši) Telefon interurban 25-86

Dobavlja vse dejelne pridelke, kakor: pšenico, riž, ječmen, oves, koruzo, ajdo itd. Mlevske izdelke: pšenični zдроб, pšenično moko, rženo moko, ajdovo moko, koruzno moko, koruzni zдроб, pšenično in koruzno krmilno moko, pšenične otrobe, ješprenj, kašo. Poljske pridelke: krompir, fižol, zelje, sadje, seno in slamo. Stalna zaloga vseh umetnih gnojil (rud, superfosfata, kalijeve soli, Tomasova žlindre, nitrofosfata, apnenega dušika, čilekega solitra itd.), cementa in drugo glavno ustanovstvo za Slovenijo, Opekarno Slovaca, Karkovca, za vse vrste zidne in strešne opeke.

TISKOVINE

vsak vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, voharvali šak hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA, Gregorčičeva ul. 23
TELEFON ŠTEV. 25-52